ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ФАХОВИЙ БІЗНЕС-КОЛЕДЖ РІК ЗАСНУВАННЯ - 1966

Відділення бакалаврської підготовки

кафедра бізнес-економіки та маркетингу

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	AF040 Фінансово-економічні аспекти бізнесу / Financial and Economic Aspects of Business
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність	D 5 «Маркетинг» D 1 «Облік і оподаткування» D 3 «Менеджмент»
Освітня програма	Облік і аудит Маркетинг Менеджмент та конкурентоспроможність підприємства
Семестр	1
Курс	2 (зі скороченим терміном навчання на базі ОКР фаховий молодший бакалавр) 3 (повний термін навчання)
Анотація курсу	Мета вивчення дисципліни: сформувати у студентів цілісну систему знань щодо особливостей організації й функціонування фінансів в бізнесі. Завдання дисципліни: - вивчення змісту, основних понять, напрямків фінансово-економічної діяльність суб'єктів господарювання; - оволодіння методами та інструментами фінансування суб'єктів господарювання; сформувати у студентів цілісну систему знань щодо особливостей організації й функціонування фінансів в малому бізнесі. Для досягнення цієї мети в процесі вивчення дисципліни розкриваються: методичний інструментарій оцінки вартості бізнесу та фінансового бізнес-планування; особливості фінансування, оподаткування, інвестиційних рішень в малому бізнесі та ідентифікації ризиків. Об'єктом вивчення є сукупність відособлених, але взаємозалежних сфер і ланок фінансових відносин, що виникають у ринкових сферах виробничої і невиробничої діяльності із приводу утворення та використання грошових фондів, які утворюються відповідними органами. Предметом вивчення є система фінансово- економічних відносин, які виникають у процесі мобілізації ресурсів для фінансування операційної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання і визначення найефективніших шляхів вкладення коштів.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=417
Мова викладання	українська
Лектор курсу	канд. екон. наук Здір Віктор Анатолійович канали комунікації:

	СДН «Moodle»: повідомлення в чаті **E-mail: victor19831111@ukr.net**
Місце дисципліни в освітній програмі	
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями - знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності - здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. - здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	- Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. - Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. - Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. - Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. - Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку. - Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні. - Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. - Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.
Перелік програмних результатів навчання	- Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково- аналітичної інформації. - Ідентифіковувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств. - Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності. - Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.

	- Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціальноекономічних явищ і господарських процесів на підприємстві. - Володіти та застосовувати знання державної та іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності. - Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття. - Дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища. - Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом. - Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. - Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 180 Кількість кредитів – 6 Кількість лекційних годин – 20 Кількість практичних занять – 40 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 120 Форма підсумкового контролю – залік
Методи навчання	Вербальний метод; пояснювально-демонстраційний метод; метод проблемного викладання; індивідуальні та групові завдання; розв'язування задач, робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації).
Зміст дисципліни	
Тема 1. ОСНОВНІ ВИДИ ТА ФОРМИ БІЗНЕСУ	Асоціація. Бізнес-ангели Бізнес-інкубатор. Консорціум. Концерн. Корпорація. Корпорація. Одноосібне володіння. Партнерство. Холдинг (холдингова компанія)
Тема 2. БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩЕ ТА ЙОГО АКТОРИ	Виробничий потенціал. Виробниче підприємництво. Консультативне підприємництво. Комерційне підприємництво. Макросередовище. Фінанси бізнесу. Посередники. Посередницьке підприємництво.
Тема 3. ФІНАНСОВА АРХІТЕКТУРА БІЗНЕСУ	Фінансова архітектура. Інфраструктура фінансово-кредитного ринку. Кредитний ризик. Кредитні ноти (CLN). Кредитоспроможність. Фінансова робота. Фінансове підприємництво. Бюджетне кредитування бізнесу. Бюджетні асигнування в бізнесі. Бюджетні дотації в сфері бізнесу.

Тема 4. ДОХОДИ, ВИТРАТИ І ПРИБУТОК СУБ'ЄКТІВ БІЗНЕСУ	Активи. Дохід підприємства. Прибуток підприємства. Структура капіталу бізнесу. Витратами звітного періоду. Чистий приведений дохід. Податок на прибуток. Капітальні вкладення. Штраф.
Тема 5. ОПОДАТКУВАННЯ БІЗНЕСУ	Податки. Податкова політика. Податкова система. Податкові пільги. Податок на додану вартість (ПДВ). Податок на доходи фізичних осіб. Податок на нерухоме майно. Акцизний податок. Військовий збір. Збір за місця паркування. Збір. Земельний податок. Мито. Непрямі податки. Пеня. Власним капіталом. Прямі податки. Спрощена система оподаткування. Спрощений режим оподаткування. Транспортний податок. Єдиний соціальний внесок.
Тема 6. БОРГОВЕ ФІНАНСУВАННЯ БІЗНЕСУ	Факторинг. Фінанси бізнесу. Форфейтинг. Кредитний договір. Лізинг. Банківські кредитні послуги бізнесу. Емісія кредитних деривативів. Застава нерухомого майна. Комерційний вексель Комерційний кредит.
Тема 7. ФІНАНСУВАННЯ БІЗНЕСУ МЕТОДОМ УЧАСТІ В КАПІТАЛІ	Фінансовий механізм. Фінансовий план бізнесу. Фінансові важелі. Фінансові методи. ECA-фінансування. Єврооблігації (євробонди).
Тема 8. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ БІЗНЕСУ	Інвестиції. Інвестиційний банківський кредит. Інвестиційний проект. Інвестиційна діяльність. Інвестори. Період окупності інвестицій. Захист інвестицій.
Тема 9. СУЧАСНІ ФОРМИ ФІНАНСУВАННЯ БІЗНЕСУ	Бридж-фінансування. Венчурне фінансування. Венчурний капітал (англ. Venture capital). Венчурний фонд (англ. Venture fund). Селенг. Толінг (англ. tolling). Мезонінне фінансування. Позики peer-to-peer.
Тема 10. ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА БІЗНЕСУ	Державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності. Державна фінансова підтримка бізнесу. Державне замовлення. Державні гарантії захисту інвестицій. Державні цільові фонди. Нормативне забезпечення. Регуляторна політика. Пільгове кредитування у сфері бізнесу. Проектне фінансування. Субсидії в сфері бізнесу.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Використання ШІ	Використання ШІ під час виконання завдань регламентується Політикою «Використання ШІ в освітньому процесі ЧДБК» Завдання мають маркування регламенту використання ШІ.
Підсумковий контроль	Залік у кінці семестру

Система оцінювання

Система оцінювання підсумкової успішності студентів поділяється на **поточний контроль** та **семестровий контроль**.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру і охоплює всі види аудиторної роботи (практичні, семінарські заняття) та виконання індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за цей вид контролю, становить 100.

Підсумковий контроль

Відбуватиметься у формі заліку

Розрахунок підсумкової оцінки

Підсумкова оцінка базується виключно на балах, накопичених протягом семестру (**S**). Ваговий коефіцієнт у цьому випадку становить **1**.

Формула: O=S×1

Накопичування балів з навчальної дисципліни: поточний контроль

Види навчальної роботи	**Загальна кількість балів**
Усні відповіді за темами 0 по 3 бали	54
Модульні контрольні (2 к.р. по 8 балів)	16
Індивідуальна самостійна робота (проєкт)	30
Разом	**100**

Критерії оцінювання для кожного виду навчальної

Критерії оцінювання усних відповідей та практичних робіт (рішення задач):

2-3 б. студент має системні знання, вміє, використовує додаткові джерела та матеріали; представляє власні судження щодо економічних процесів та явищ; користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, схильний до системно-наукового аналізу; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі. Студент вірно вирішив задачу. Дотримана логіка вирішення. Зроблені висновки.

1 б. студент може дати відповідь з кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення, слабко орієнтується в матеріалі; відсутні сформовані уміння та навички. Задача вирішена не вірно, але хід рішення та логіка дотримана.

0 б. Відсутня відповідь; студент взагалі не володіє матеріалом і не орієнтується в ньому. Невірно вирішена задача.

Критерії оцінювання модульних робіт.

Кожна окрема МКР складається з блоку тестів (10 тестів), що оцінюється в 4 балів та одного теоретичного питання – 4 бали.

Кожен тест має лише єдину правильну відповідь і оцінюється в 0,4 балів.

Кожна теоретичне питання оцінюється в 4 бали

3-4 б. Студент має системні знання, вміє, використовує додаткові джерела та матеріали; представляє власні судження щодо економічних процесів та явищ; користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, схильний до системно-наукового аналізу; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі.

1-2 б. студент може дати відповідь з кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення, слабко орієнтується в матеріалі; відсутні сформовані уміння та навички.

0 б. Відсутня відповідь; студент взагалі не володіє матеріалом і не орієнтується в ньому.

Критерії оцінювання індивідуальних робіт (проєктів)

Індивідуальна робота оцінюється на 30 балів максимально і має вигляд презентації власного

проекту:

Оцінювання індивідуального проекту	К-сть балів
1. Ідея для бізнесу (її реалістичність)	4
2. Яку цінність ти створюєш (обгрунтування)	4
3. Маркетинг бізнесу та дослідження ринку	4
4. Сильні та слабкі сторони твого бізнесу	3
5. Твоя команда	3
6. Витрати твого бізнесу: постійні, змінні!!!	4
7. Дохід та прибуток. Точка беззбитковості	4
8. Фінансування проекту: стартові + операційні	4
Сума балів	30

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Бали	Зміст
90-100 відмінно	**Бездоганна підготовка в широкому контексті.** Здобувач виявляє глибокі, системні знання навчального матеріалу, вільно орієнтується в першоджерелах та додатковій літературі, демонструє творчий підхід, аналітичне мислення та здатність застосовувати набуті компетентності в нестандартних ситуаціях.
80-89 дуже добре	**Повні знання, міцні вміння.** Здобувач володіє навчальним матеріалом у повному обсязі, впевнено застосовує практичні навички, вільно виконує передбачені програмою завдання, проте припускається несуттєвих неточностей або незначних помилок при викладенні окремих питань
70-79 добре	**Хороші знання та вміння.** Здобувач грамотно та по суті викладає матеріал, демонструє достатній рівень засвоєння практичних навичок, але припускається деяких неточностей у формулюваннях або має невеликі труднощі під час самостійного виконання складних завдань.
65-69 задовільно	**Задовільні знання, стереотипні вміння.** Здобувач знає основний навчальний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання, вирішує завдання за готовим алгоритмом (шаблоном), проте має прогалини в деталях та припускається помилок при самостійних висновках.
60-64 достатньо	**Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах.** Здобувач демонструє засвоєння лише базового рівня матеріалу, спроможний виконувати лише найпростіші завдання в стандартних (знайомих) умовах під керівництвом викладача.
35-59 незадовільно	**Слабкі знання, відсутність вмінь.** Здобувач володіє лише фрагментарними знаннями, не здатний системно викласти матеріал чи застосувати вміння на практиці. Потрібне повторне складання (перескладання) для досягнення мінімального рівня.
1-34 незадовільно	**Необхідний повторний курс.** Здобувач демонструє повну відсутність необхідних знань та вмінь, що унеможливлює складання заборгованості без повторного вивчення навчальної дисципліни

Список рекомендованих джерел

1. Козик В. В., Ємельянов О. Ю., Загорецька О. Я. та ін. Економіка підприємства : підручник. Львів : Новий Світ-2000, 2025. 278 с.
2. Коць О. О., Ільчук П. Г., Якимів А. І. Фінансово-кредитне забезпечення власного бізнесу : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2025. 190 с.
3. Зарицька О. Л., Симак А. В., Войцеховська В. В. та ін. Бізнес-план : підручник. Львів : Новий Світ-2000, 2025. 304 с.

4. Склярук Н. І., Жовтяк Г. А., Базецька Г. І. Економіка і фінанси підприємства : конспект лекцій. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 201 с.
5. Ткач Є. В. (ред.) Організація власного бізнесу : навч. посіб. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2023. 264 с.
6. Слав'юк Н. Р., Глущенко С. В. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. Київ : НаУКМА, 2022. 206 с.
7. Мельник Л. Г. (ред.) Сучасні тренди економічного розвитку: досвід ЄС та практика України : підручник. Суми : Університетська книга, 2021.
8. Пасінович І. І., Адамик В. В. Міжнародні валютно-фінансові відносини: навч. посіб. Київ : Кондор, 2025.
9. Нетепчук В. В. Управління бізнес-процесами: навч. посіб. Київ : ДУІКТ, 2022.
10. Джеджула В. В., Єпіфанова І. Ю. Фінансові основи організації власного бізнесу : навч.-метод. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2021.
11. Войтко С. В. Управління проєктами та стартапами в Індустрії 4.0 : підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023.
12. Грінько І. М. Міжнародні фінанси : навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023.
13. Sargent T. J., Stachurski J. Economic Networks: Theory and Computation : textbook. 2022.
14. Velychko V. et al. New Information Technologies, Simulation and Automation : textbook. 2023.

Інтернет ресурси

1. Міністерство фінансів України. https://mof.gov.ua/uk
2. Міністерство економіки України. https://me.gov.ua/?lang=uk-UA
3. Державна служба статистики України https://www.ukrstat.gov.ua